

RESUMS PONÈNCIES PAIDEIA

Dia 8 de juliol Facultat de Filosofia i Lletres- UAB

Joan GÓMEZ PALLARÈS (Universitat Autònoma de Barcelona)

LITTERAE CALCATAE: EPIGRAFIA ROMANA SOBRE MOSAIC A HISPANIA

«La civilització romana es comunica, també, a través de les inscripcions. Aquesta comunicació epigràfica es produeix en molt diferents àmbits i situacions: funeràries –les més habituals i conegudes-, festives, edilícies, commemoratives tant en l'àmbit públic com en el privat. Un capítol especial d'aquesta comunicació, força menys conegut que el lapidari, és el del món de les inscripcions sobre mosaic, les inscripcions que, gairebé sempre, es trepitgen! La idea de la meua xerrada és presentar com es poden estudiar aquestes inscripcions i quines són les claus per a la seva comprensió. En segon lloc, voldria fer un repàs dels exemples més interessants de la Península Ibèrica, des del segle II a.C. fins a ben entrat el Cristianisme (segle VI d.C.), analitzant tipus d'inscripcions en funció del lloc on van ser trobades, de l'ús d'aquest lloc, del missatge que contenen i de la relació que aquest estableix amb la iconografia del mosaic. Finalment, m'agradaria poder mostrar que les inscripcions sobre mosaic són un tipus de text que mostra versatilitat i una gran transversalitat a través de diferents matèries de les ciències de l'antiguitat».

Béatrice BAKHOUCHE (Université de Montpellier III)

MÉTHODES D'APPRENTISSAGE DU LATIN EN FRANCE : BILAN ET PERSPECTIVES

«Mon propos sera de présenter quelques-unes des méthodes d'apprentissage du latin aux XIXe-XXe siècles dans le cadre universitaire. Ces méthodes s'adressent soit à des « grands débutants » soit à des étudiants déjà confirmés. Chacune présente des qualités et des défauts mais exige généralement son utilisation dans le cadre d'un cours, même si parfois la correction des exercices est fournie à la fin du volume, dans la perspective d'un apprentissage en autonomie. Mais surtout le choix des textes ou des exemples reflète les idées et préjugés de la société dans laquelle il s'inscrit. Enfin, actuellement, nous préparons une méthode – sans doute la première – d'apprentissage du latin par internet en appliquant à une langue ancienne les méthodes d'apprentissage des langues vivantes».

Joan ALBERICH ((IES. Emperador Carles de Barcelona)

TRADICIÓ CLÀSSICA PELS CARRERS DE BARCELONA

«En la meua intervenció em proposo presentar l'experiència docent d'introduir alguns aspectes de la cultura clàssica referents a l'urbanisme, l'arquitectura i l'escultura tot comparant l'entorn immediat de l'alumnat del meu centre, situat al barri de Sants de Barcelona, amb algunes manifestacions urbanístiques, arquitectòniques i escultòriques del món clàssic. L'objectiu principal que es persegueix és doble. D'una banda es vol fomentar la consciència que la realitat més propera i quotidiana és digna de ser estudiada i estimada. I, d'altra banda, s'intenta apropar el món clàssic no com una cosa llunyana en el temps i en l'espai del nostre món, sinó com una experiència valuosa que ha inspirat els humans i que encara pot continuar sent un focus de creativitat en el futur».

Pau GILABERT (Universitat de Barcelona)

VERÍ SENSE ANTÍDOT PER AL SÒCRATES HISTÒRIC I LA TRAGÈDIA BARROCA A *EL VERÍ DEL TEATRE* DE RUDOLF SIRERA.

«Sòcrates i la seva serenor davant la mort –bé que qüestionant-la-, segons relat de Xenofont a l'*Apologia de Sòcrates*, esdevenen per al dramaturg Rodolf Sirera la referència idònia per a una reflexió agosarada sobre els límits de la ficció teatral. Tradició Clàssica, dons –inclosa la que es deriva de la Tragèdia Barroca-, sotmesa a un judici sever en nom d'una major consciència del perill de reduir la vida a una mera representació i als éssers humans en intèrprets forçats d'un guió que no van escriure».

Pedro L. CANO (Universitat Autònoma de Barcelona)

DE LOS LUMIÈRE A LA HBO: EL CINE (Y LA TV) DE ROMANOS. UN ESTADO DE COSAS

«Bajo el peso abrumador del cine neomitologista (1957-ca. 1970), y algún fracaso de público, los estudiosos guardaron el recuerdo del cine de romanos en un basto féretro con la etiqueta *peplum*, un disfemismo afrancesado. Pasó casi desapercibido que, ya en 1968, la TV había tomado el relevo en forma de una *Odisea* de Franco Rossi, autor también de una posterior *Eneida*. Poco más de un lustro después, la serie *Yo, Claudio* revolucionó el género en un relato casi desprovisto de los *munera* que atraían el público a las salas. Salvo casos singulares, las series fueron luego la expresión mediática del mundo clásico, hasta que en los años 2000 *Gladiator* retomó la epopeya para la pantalla grande, sin que la TV, con *Roma* de HBO en el mascarón de proa, perdiera aliento en absoluto. En este trabajo se pretende proponer una visión de conjunto que respete el *continuum* natural entre cine y TV: la evolución de temas, tópicos y mitos de ese virtual mundo clásico, que fue real un día en latín y griego».

Dia 9 de juliol Casa de la Convalescència – Barcelona

Santiago CARBONELL (IES Cotes Baixes d'Alcoi)

LA PRÁCTICA ORAL EN L'AULA DE GREC ANTIC.

«Al llarg d'aquests últims anys ha començat un moviment de renovació didàctica important en les nostres especialitats clàssiques. Cada vegada més professors coincidim en que per arribar a un grau mínim de competència lingüística, el grec antic i el llatí s'haurien d'aprendre com si foren llengües estrangeres. Per poder fer-ho hauriem de fer exercicis de lectura i comprensió textual, així com d'expressió, tant a nivell escrit com oral. Per al grec disposem d'alguns mètodes i estratègies que ens permeten innovar en aquest sentit i començar a desfer-nos d'aquella vella màxima *Graeca est, non legitur*. En la nostra intervenció posarem alguns exemples d'exercicis orals amb i sense suport textual que estan fent-se en les nostres aules. Parlarem d'algunes tècniques per a l'aprenentatge d'idiomes aplicades al grec, de la importància de la lectura cursiva, de la pronunciació o la profitosa utilització de recursos audiovisuals del grec modern».

Fernando LILLO (IES San Tomé de Freixeiro de Vigo)

LUDUS: JUEGOS DE LA ANTIGUA ROMA Y JUEGOS MODERNOS PARA LATÍN, GRIEGO Y CULTURA CLÁSICA.

«La ponencia atiende a dos aspectos del mundo de los juegos sobre la Antigüedad. En primer lugar se explica la utilización didáctica de los juegos romanos antiguos en el aula o en el patio de recreo como actividad de recreación de este aspecto de la vida cotidiana. Se explicarán tanto los juegos de exterior (juegos de movimiento y lanzamiento) como los de interior (tabas, dados y juegos de tablero). En un segundo momento se mostrarán numerosos juegos modernos culturales y lingüísticos experimentados en el aula que sirven para el conocimiento de las lenguas griega y latina y la Cultura Clásica».

Joan CARBONELL (Universitat Autònoma de Barcelona)

EL LLATÍ A LES PAU: L'HARMONITZACIÓ DE CONTRARIS

«La ponència consistirà en una reflexió teòrica sobre la prova de Llatí en el marc general de les PAU, en tant que sistema escollit per la universitat espanyola per accedir a la universitat, diferent dels sistemes d'altres països de l'entorn. Es tractarà de les seves característiques generals (sense entrar en els continguts ni en l'estructura concreta) i dels diversos avantatges i disfuncions que presenta en relació al batxillerat i a l'ensenyament superior».

Francesca MESTRE (Universitat de Barcelona)

UN EXAMEN DE GREC PER A LES PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

«La prova de grec a les PAU la realitzen, de forma optativa, entre 700 i 900 estudiants. És un nombre petit si es compara amb el total de presentats a les Proves (entre 25000 i 30000), però suficient ja que això significa que gairebé un miler de persones decideixen examinar-se'n per tal de sumar punts en la nota global d'Accés a la Universitat. Els responsables d'aquesta prova han de tenir, doncs, en compte aquest fet, i interrogar-se si el que cal és que aquesta prova sigui com una "revàlida" d'allò que ha estat cursat al Batxillerat, o bé si ha de pretendre examinar alguns

coneixements i habilitats que allò cursat ha d'haver fornit als estudiants. No és el mateix, ni de bon tros. En la meua presentació miraré d'explorar la complexitat d'aquesta dualitat i d'explicar com la prova pretén posar més l'èmfasi en el segon aspecte. Igualment, i atesa l'optativitat de la tria, consideraré la circumstància afegida que la pervivència de la prova de Grec a les PAU està probablement relacionada amb la pervivència de la matèria de Grec als centres de secundària, qüestió aquesta, que sovint fa de mal combinar amb l'esperit global de la prova».

Joan Coderch (University of St. Andrews)

LA DOCÈNCIA DEL LLATÍ I EL GREC A LES UNIVERSITATS BRITÀNIQUES

«Voldria fer una exposició al voltant de com s'ensenyen les llengües clàssiques a les universitats britàniques, i m'agradaria fer-ho de forma cronològica: començant per l'ensenyament a nivell escolar (les diferències entre tipus d'escoles i com això afecta la formació en llatí i grec) i passant després al nivell universitari (que, evidentment, depèn molt de la preparació dels alumnes en arribar-hi). Respecte al nivell universitari, després de fer un petit aclariment inicial de les diferents rutes seguides pels estudiants segons els seus coneixements previs, voldria passar a exposar la principal diferència entre l'ensenyament en el sistema col·legiat d'Oxbridge (forma popular d'anomenar Oxford o Cambridge indistintament) i a la resta d'universitats de sistema central, aprofitant la meua experiència de quatre anys ensenyant a Oxford i (de moment) quatre més a St Andrews. A continuació seria convenient fer una repassada a la manera com les universitats afronten actualment la problemàtica del cada cop més baix nivell lingüístic dels nous alumnes: creació d'equips lingüístics, etc. I connectant amb això seria interessant oferir uns quants exemples pràctics d'ensenyament, tant a nivell bàsic com a nivell de reforç, per acabar amb el tema de l'anomenada "Prose Composition" (traducció de l'anglès al llatí o al grec), una pràctica tan arrelada a les universitats britàniques».